

tale om overfald på en ubekendt, eller at voldtægten var begået af flere.

I praksis har straffelovens § 216, stk. 2, været anvendt i tilfælde, hvor gerningsmanden har truet med kniv eller anvendt særlig farlige greb om halsen, eller hvor gerningsmanden i øvrigt har anvendt særlig grov vold under voldtægten eller forsøget herpå.

Straffelovrådet har i betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse i forbindelse med en generel gennemgang af strafferammerne i straffeloven på ny overvejet strafferammerne i straffelovens § 216, jf. betænkningen s. 172. Rådet fandt ikke grundlag for at foreslå en nedsættelse af normalstraffen på 6 års fængsel. Rådet fandt det samtidig overvejende betænkeligt at foreslå en nedsættelse af den skærpede ramme fra 10 til f.eks. 8 års fængsel, idet en sådan nedsættelse formentlig ville øge domstolenes tilbøjelighed til at foretrække tidsubestemt forvaring efter straffelovens § 70 frem for tidsbestemt fængsel i visse – ganske vist sjældne – tilfælde, hvor der afsiges dom for flere voldtægtsforhold eller for voldtægt i gentagelsestilfælde. Betænkningens forslag om ændring af strafferammer har i øvrigt ikke ført til lovgivningsinitiativer.

Straffelovens § 216 suppleres af reglerne i straffelovens § 224 og § 225, hvorefter bestemmelsen i § 216 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til anden kønslig omgængelse end samleje og med hensyn til kønslig omgængelse med en person af samme køn.

3. Retspraksis

For at belyse udviklingen i strafniveaet i voldtægtssager bad daværende justitsminister Frank Jensen den 9. juni 2000 Rigsadvokaten om en redegørelse. Den 15. januar 2001 afleverede Rigsadvokaten sin redegørelse til justitsministeren. Redegørelsen, der er optaget som bilag 1 til lovforslaget, viser, at strafniveaet i voldtægtssager generelt faldt i 1970'erne og frem til midten af 1980'erne. Redegørelsen viser samtidig, at der ikke er grundlag for at antage, at der skulle have været et yderligere fald i strafniveaet gennem 1990'erne. Rigsadvokatens redegørelse pegede imidlertid på nogle tilfælde, hvor der kunne være grund til at se nærmere på, om strafudmålingen ligger på et tilstrækkeligt niveau. Det drejede sig navnlig om sager om overfaldsvoldtægt og herunder særlig forsøg på overfaldsvoldtægt. Endvidere drejede det sig om sager, hvor voldtægten er begået af flere i forening.

I Rigsadvokatens redegørelse er det antaget, at strafniveaet for forsøg på overfaldsvoldtægt uden skærpende omstændigheder i dag er 6-9 måneders fængsel og for fuldbyrdet overfaldsvoldtægt fængsel i

1 år og 6 måneder. Ved overfaldsvoldtægt forstås voldtægt mod en person, som gerningsmanden slet ikke kender eller kun har et yderst perifert kendskab til, og hvor der ikke forud for voldtægten har været samvær af nogen karakter.

En anden type voldtægtssager er kontaktvoldtægt, hvor parterne umiddelbart forinden voldtægten har været sammen på en måde, som kunne være optakten til en seksuel kontakt. Kontaktvoldtægt omfatter endvidere voldtægter, hvor parterne kender hinanden i forvejen, f.eks. naboer og kolleger, uanset om selve voldtægten har karakter af et overfald. Strafniveaet for denne type sager skønnedes i Rigsadvokatens redegørelse for forsøg på svare nogenlunde til niveaet for forsøg på overfaldsvoldtægt, mens straffen for fuldbyrdet kontaktvoldtægt ligger i niveaet mellem 6 måneder og 1½ års fængsel, men således at straffen er fængsel i 6-10 måneder, hvis der ikke er anvendt vold af betydning, eller hvis der ikke i øvrigt foreligger skærpende omstændigheder.

Den tredje gruppe voldtægtssager, som nævnes i Rigsadvokatens redegørelse, er parvoldtægter, hvorved forstås voldtægt mod en nuværende seksuel partner og voldtægt mod en tidligere seksuel partner, såfremt forholdet er ophørt inden for et kortere tidsrum forud for voldtægten. Normalstraffen for fuldbyrdet parvoldtægt antages at ligge i niveaet 6-8 måneders fængsel.

I tilknytning til Rigsadvokatens redegørelse blev det mellem Rigsadvokaten og Justitsministeriet aftalt at iværksætte en ordning, hvorefter Rigsadvokaten i et år får forelagt alle fældende domme i voldtægtssager, blandt andet med henblik på at vurdere, om der er behov for at anke domme for at få straffene skærpet.

Den 20. august 2001 afleverede Rigsadvokaten en midtvejsredegørelse om strafniveaet i voldtægtssager. Midtvejsredegørelsen, der er optaget som bilag 2 til lovforslaget, bekræfter strafniveaet for de forskellige former for voldtægtssager, således som dette er beskrevet i Rigsadvokatens redegørelse af 15. januar 2001. Rigsadvokaten har i tilknytning hertil vurderet, at der næppe er grundlag for at antage, at domstolene på det gældende lovgrundlag vil foretage mere markante, generelle forhøjelser af strafniveaet i de forskellige typer voldtægtssager. En generel ændring af strafniveaet i voldtægtssager ville i øvrigt, ifølge rigsadvokatens vurdering, som følge af de mange forskellige konkrete omstændigheder i de enkelte sager forudsætte, at Højesteret fik forelagt et noget større antal sager, og Rigsadvokaten pegede på, at en sådan proces – som altså ikke kan forventes at føre til mar-